

Andrej, Čebular Janez; Sladka gora: Kohne Florijan, Lipavec Jože, Detiček France; Tinsko: Lupše Janez; Št. Vid: Golež Jože, Metličar Valentin; Sv. Krištof: Kokal Jože je še g. glavarja vprašal: bem soll ich wählen? na kar dobi pošten odgovor: wen sie wollen — Zupan Janez, Zupan Jože; Jurjev Klošter: Gradt Karol; Okoško: Kline Ignacij; Tolsti vrh: Zidanšek Miha, Planine Štefan; Sv. Duh: Posek Ladislav; Kozjak: Golčer Gašpar; Gornje Laše: Sitar Janez; Padežverh: Gradišnik Jernej; Skomer: Matijec Jakob; Stranice: Korošec Jože; Spodnje Grušovje: Kumer France; Vezovica: Podgoršek Filip; Brezje: Kerpáč Valentin. Kako je bilo neki pri srcu tem možem, ko so narodni volilci svoj zmagonosni živio zaklicali svojima poslancema? Naj jim bo ta bridki občut svarilo pri prihodnjih volitvah. Zakaj se cepijo od poštene narodne večine brez vsakega uzroka? Može polovičarji, volite drugokrat, kakor drugi domoljubi, sebi samim na korist in čast!

Od sv. Križa na Murskem polji. (Hadži-loja) je uže pri nas. Nedavno pride pozno zvečer sin pijan na dom svojega očeta, vlomi večine dveri in vstopi v hišo, kder sta 60letni oče in njegova druga žena uže spala. Ničvrednež grozno kriči: „pre... ded, mrtvaški viničar! Poznaš mene, jaz sem Hadži-loja. Znaš, kdo je to? Sin potere vse pohištvo in se tudi očeta loti ter grdo suvlje! Kdo vé, kaj bi se še zgodilo, ko bi ne bil brž žandar, g. R., prišel z puško. Tega se je ta pijani Hadži-loja tako vstrašil, da je naenkrat bil na kolenih, kuševal žandarju roko in puško. Žandar pa ga odžene seboj v luknjo! Oče, 60letni mož, je uže dolgo pri nas pokopič in vseskozi pošteni krščanska duša, da se je le čuditi, kako je takov spak njegov sin. Ta se imenuje „želarski ribhtar“ ter hoče vse najbolje razumeti in uže naprej vedeti. On n. pr. vé naprej, kateri cesar bo zmagal v vojski, kedaj bo kateri fant šel na novčenje, kateri je bolje močen, svojej ženi tudi uže zvečer pové, katera kokoš bo zajtra jajce znesla, a cesar pa gotovo ne zna, to je četrta božja zapoved in kaj je v njej zapovedano!

Od sv. Marjete pri Pesnici. Pesnica je zopet celo pesniško dolino poplavila, pa tudi okrajno cesto na večih mestih poškodovala. Voznik, vračaje se iz Maribora, je tukaj voz, naložen z različnim blagom, v vodo zvrnil. Opomniti je treba, da je cesta na omenjenem mestu sila slabo napravljena, ter ima 2 mostiča, ki sta bolj krtovim luknjam podobna nego mostom; toraj prihajajočih vod ne moreta sprejemati, ktere z vso silo čez cesto vdirajo in jo po vsaki večji povodnji poškodujejo. Letos je večji del leta lepa pesniška dolina podobna močvirju, po katerem je v poletnem času žab in drugih mrčesov mrgolelo; nadejali smo se, da utegnejo zastran poravnanja pesniške struge v kratkem kaj storiti, toda sedaj je vse tiho. Lahko, da bo še veliko vode po naših travnikih in njivah poteklo, preden bodo Pesnico po-

ravnali. Za nas Slovence dežela denarjev nima pa tudi resne volje pomanjkuje nam v prid kaj storiti. Pred 2 letoma so občine zgornje in srednje pesniške doline prosile za prestavo železniške postaje „Pesnichof“ na bolj primeren kraj, ali za odgovor so dobile, da bi taka prestava preveč stala. Edina občinska cesta, ktera od južne strani k ovi postaji drži, je zaprta, mostovi podreti. Od srednje in spodnje pesniške doline je tedaj treba na Leitersberg peljati in od tod se še le po velikih ovinskih pride na železniško postajo Pesnichof.

Od sv. Tomaža nad Veliko nedeljo. (Letina in prezgodni sneg.) Bog nas je s vsem obilno oblagodaryl, le z vinom je različno; kder je smod in pikec grozdje posmodil, bilo je malo in kislo, kder je pa zdravo, tam je dobro; od Svetin, sv. Miklaūža, iz Haloz in iz Hrvaškega pa dobajajo glasovi, da ga imajo dosti. Vinska cena in vseh pridelkov je slaba, v bolj imenitnih vrhah predavajo od 60—70 fl. štrtinjak, v slabějšíh se po 40 fl. dobi, da bi ga samo kdo kupiti hotel. Bučeloreja se je slabo obnesla, ker bilo je menda sploh predeževno. V soboto 2. nov. je začel sneg iti; ker je v noči precej velik zapal, polomil nam je dosti sadnega drevja in drugega tudi, pokril več takih reči, ktere ne smejo pod snegom biti: hajdino, tikve, koruzno slamo po njivah in pravijo, da je tudi na grozdje zapal. Dostavek uredništva: samo v mariborski okolici je prišlo več stotin štrtinjakov pod sneg!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Slovenci smo 19. t. m. hvaležno obhajali 70letnico svojega narodnega buditelja in voditelja g. dr. Janeza Bleiweissa; mnogo srenj in društev ga je imenovalo za častnega srenječana in uda. Nemčurji se tiho jezijo! Pomenljivo pa je bilo to, da se je svečanosti udeležilo mnogo hrvatskih narodnjakov, med temi dr. Rački. Tudi namčurski mestni zastop ljubljanski se je uklonil zaslugam dr. Bleiweissa in mu prišel čestitat! — Graška „Tagespost“ ponavlja svojo trditev, da je minister knez Auersperg trdil, kako je baje bilo treba državnih poslancev za dragi denar podmitati zavolj sprejetja nove nagodbe z Ogersko. Ustavaki so zopet vsled tega razburjeni! Vlada je ponudbo Bismarkovo, podaljšati sedanje trgovinsko nagodbo za 1 leto, srčno odbila. Na Dunaju je umrl 70letni fml. Reichach; mož je bil priden vojak in srčen oficir in general l. 1848, 1849 in 1859. To leto bil je pri Magenti hudo ranjen. — Čehove snujejo narodno društvo „Činnost“, t. j. delavnost, ki bo delalo na to, da pojdejo Čehove tudi v dunajski državni zbor. Ker dr. Rieger nije pri tem podvzetju, bo težko kaj druga opravilo, kakor nove in nesrečne razprtije med Čehi! Liberalci povsod le razdirajo, tako tudi česki liberalci pod dr. Gregerjem, ki je društvo „Činnost“ sprožil. — Poljaci so od nekdanj sovražni

Rusom ter nekateri vsled tega turkoljubni. K tem pripada tudi poslanec Hausner, ki je nedavno v državnem zboru govoril zoper posedenje Bosne in Hercegovine. Domu prišedšemu v Levov so nekateri srboritni turkoljubi napravili baklado in veliko pojedino. Ker pa policija tega ni trpela, prišlo je do hudega tepeža; več ljudi bilo je ubitih in okoli 50 ranjenih; med ubitimi je policijski komisar in celó nek nedolžni ravnatelj Gomulinski. Svitli cesar še vedno stanujejo v Budimskem gradu in so te dni slovesno sprejeli Hercegovinske poslanike. Ti so cesarju izročili pismo, v katerem se imenujejo jegovi udani podložniki. Cesar so jim zagotovili svojo milost in povabili na obed. V ogerskem državnem zboru je minister Tisza tako izvrstno zagovarjal sebe in Andrassyja, da ima ogromno večino poslancev na svoji strani. Rekel je: Turčija se ni dala obraniti, vojska zoper Ruse nevarna, vso Turčijo Rusom pustiti ni kazalo, zato smo vzeli Bosno in Hercegovino. Sila kola lomi in tudi Magjara avstrijske pameti uči!

Vnanje države. Dne 17. nov. se je italijanski kralj z kraljico, sinekom in prvim ministrom Carolijem slovesno peljal na kočiji v Neapol obdan od veliko tisoč ljudi. Naenkrat se zažene v njega 29letni kuhar Giovanni Passamente in ga hoče z nožem prebodnoti; kralj se brani z sabljo, minister zgrabi hučodelnika za lase in drži, dokler ga žandarji ne popadnejo. Kralj je dobil ranico na desnici, minister pa na levi nogi. To je letos uže četrti napad na kraljevske osebe. Čudno pa je, da se tako zgodi tam, kder sv. vero, Cerkvo in mešnike preganjajo; na Nemškem, Španjskem in Italijanskem, povsod se dviga revolucija! — V ponosni novi Nemčiji preganjajo socialiste in katoličane, Judov pa se ne sme nihče teknoti. Ko je v Berlinu nek poslanec v katoliškem društvu začel govoriti o grdem judovskem oderuštvi, prepovedal je policijski komisar dalje govoriti, društvo pa razpustil. Zato pravijo Nemci sedaj sami „naša dolžnost v Bismarkovi deželi je: 1. vojak biti, 2. dače plačevati in 3. molčati.“ — Francoski liberalni poslanci zvržejo vsakega, ki nije liberalce, nekateri konservativci so bili 4krat zaporedom izvoljeni z večino po 6000 glasov, a bili so 4krat v zbornici zvrženi. Kako ljubeznjiva je pač liberalna svoboda! — Ruski car baje boleha, kar pa jegove delavnosti nič ne ovira; sedaj je grofa Šuvalova odposlal na Dunaj, v Pariz in London, da evropske vlade pridobi za skupno postopanje zoper Turka, ki se vedno kuja in brani zoper pogodbe Berolinskega miru! Bolgari so dr. Konstantina Jirečeka iz Prage, sina bivšega našega ministra, pozvali, da jim šolstvo uredi. Jihovi vstaši v Macedoniji se pa vedno bolj množijo in zgostujejo in uže v Tesalijo grabijo. Prvo kardelo jim stoji blizu Melnika, drugo pri Kostendilu, tretje pri Monastiru in četrto ob Olimpu. Sultan je nad nje poslal 23 bataljonov z 20 kanoni! Tudi bašibozukcv je na-

bral, ki strašno razbijajo, pri Demotiki so 14 vasi požgali in 1300 Bolgarov ubili.

Bosna in Hercegovina. Magjari so zabranili stavljenje železnice od Siska do Novega, svoje pa iz Dalje v Brod ne morejo zgotoviti, ker jim denarja manjka in strašna povodenj vse razdira, kar je bilo dodelanega; zgubljen je denar in čas, naši vojaki so pa v Bosni odrezani; živeža in streliva jim je treba po morju v Dalmacijo in potem nad Livno in Mostar dopošiljati, deloma ga dobivajo celo iz Srbije! Grozni nalivi in povodnji so v Bosni. Srečni vojaki, kateri so prej domu prišli. Od Broda naprej tiči 1600 voz v blatu. Slavni premagavec Turkov, general Filipovič, je odstavljen, vojvoda Württemberg višji poveljnik, vojaški in civilni, v Bosni in Hercegovini, Jovanovič pa jegov namestnik. Magjari se veselijo! Kako se bo v Bosni in Hercegovini uradovalo in vladarilo, to bodo delegacije odločile; t. j. Bosna ne pride ne pod ogerski ne pod dunajski državni zbor.

Za poduk in kratek čas.

Magjari v Središču.

Ker vladini listi še niso objavili natančnejših poročil od telegramov o bojih v bosenski Krajini, ne moremo skončati dnes pričetega sestavka o zadnjih bojih v Bosni. Priobčimo pa dobro došel dopis, ki nas spominja, kako so turkoljubni Magjari leta 1848 razsajali na štajersko-ogerski meji. Dopis se glasi: „Magjar pride!“ tak glas se je meseca sept. l. 1848. raznesel po celém Središču in ljudstvo prestrašeno ni vedelo, kam bi zbežalo in kje kaj poskrilo. Platno, blazine in druge reči so zavlekli v pivnice in druge skrivne shrambe, še celó turn Središke kapele so natlačili z blazinami; meso in zabelo so v tunjah zakopali. Ženske, že od narave bolj boječe, so z otroki pobegnole v gorice, le možje — narodna straža „nacionalgarda“ pod „generalom“ Karničnikom, takratnim školnikom, je s puškami na ramah, korakala po varoških ulicah, pa kaj, da se je tudi ona iz „stiperišča“ plaho proti „lipju“ ozirala: pride li že Magjar, da še o pravem času puške poskrrije in pete odnese. September mine, tudi oktober preteče, pa Magjara še ni. Žene pridejo z otroki iz vinogradov domu, vse, kar je bilo skritega in zakopanega, pride zopet na svetlo, tudi „nacionalgarda“ prosteje diha ter se druži z vojaki, ki so prišli stražiti Središča ob meji; vse je korajžno in Magjar skoraj celó pozabljen. Dne 7. nov. se pomaknejo vojaki v Ormuž in Veliko nedeljo nazaj, ter še narodni straži v Središču naročijo, naj straži, da Magjar celo nenadama na Štajersko ne pride. Pa ni še se začelo 8. nov. prav daniti in so ljudje ravno vstajali, priropotajo nekteri brkasti vojaki z nastavljenim bajonetom v hiše in preiskavajo vse kote in luknje rekoč: „Wo ist der Illyr?“ (Kde je Ilir?) Toda Ilira ni bilo več; den poprej